

Wsparcie dla przedsiębiorców i instytucji otoczenia biznesu (IOB)

Nowy Program utrzymaniowy na kolei do 2028 r.

7 listopada 2023 r. Rada Ministrów przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu wieloletniego „Rządowy program wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2028 roku”. Łączny limit środków publicznych na realizację programu wyniesie ponad 49 mld zł. Program jest kontynuacją obowiązującego 5-letniego Rządowego programu wsparcia zadań zarządców infrastruktury kolejowej, w tym w zakresie utrzymania i remontów, do 2023 r.

Źródło: gov.pl, 7.11.2023; pb.pl, 8.11.2023

Regulacje

Nowe bhp na stanowiskach pracy

2 listopada 2023 r. ogłoszono rozporządzenie ministra rodziny i polityki społecznej z 18 października 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowiskach wyposażonych w monitory ekranowe ([Dz.U. z 2023 r. poz. 2367](#)). Znowelizowane po 25 latach przepisy zaczną obowiązywać 17 listopada br., ale pracodawcy mają sześć miesięcy na dostosowanie do nich już istniejących stanowisk pracy. Zmiany dotyczą m.in. definicji stanowiska pracy i ergonomii stanowisk. Możliwa będzie refundacja nie tylko okularów, ale także szkielek kontaktowych.

Źródło: [DGP](#), 9.11.2023

Jawność płac już powoduje niepokój w firmach

W czerwcu br. w dzienniku urzędowym Unii Europejskiej została opublikowana dyrektywa o przejrzystości i jawności płac. Członkowie UE mają niecałe trzy lata na dostosowanie krajowego prawa do nowej regulacji. Po wejściu w życie nowych przepisów, pracowników przestaną obowiązywać klauzule poufności wynagrodzenia i będą mogli powiedzieć koleżankom i kolegom z firmy, ile zarabiają. Pracownik będzie mógł także zwrócić się do pracodawcy z prośbą o informację na temat średniej płacy na stanowisku, na którym jest zatrudniony. I będzie mógł się na nią powołać w przypadku podejrzenia, że zarabia mniej np. z powodu płci (dyrektywa o równości płac określa próg graniczny na poziomie 5%). Kandydaci do pracy jeszcze przed podpisaniem umowy poznają widełki wynagrodzeń oferowanych na danym stanowisku. Natomiast firmy w trakcie rekrutacji nie będą mogły pytać aplikującego o jego wynagrodzenie u poprzednich pracodawców. Czasu na zmiany teoretycznie sporo, ale firmy już pracują nad rozwiązaniami, szczególnie duże, i apelują do rządu o prace nad projektem ustawy.

Źródło: money.pl, 9.11.2023

Najnowsze informacje z GUS

- W III kw. 2023 r. odnotowano 86.179 rejestracji przedsiębiorstw, tj. o 8,3% mniej r/r, oraz 87 upadłości, tj. o 26,1% więcej niż rok wcześniej. Więcej informacji w opracowaniu Rejestracje i upadłości przedsiębiorstw w III kwartale 2023 roku.
- Ukazał się raport Biotechnologia i nanotechnologia w Polsce w 2022 roku.

Źródło: stat.gov.pl, 3-9.11.2023

RPP zaskoczyła rynek

Na posiedzeniu w dniach 7-8 listopada br. Rada Polityki Pieniężnej postanowiła utrzymać stopy procentowe NBP na niezmienionym poziomie, tj. stopa referencyjna 5,75% w skali rocznej; stopa lombardowa 6,25% w skali rocznej; stopa depozytowa 5,25% w skali rocznej; stopa redyskontowa weksli 5,80% w skali rocznej; stopa dyskontowa weksli 5,85% w skali rocznej. Komunikat z posiedzenia.

Źródło: nbp.pl, businessinsider, pb.pl, 8.11.2023; rp.pl, DGP, 9.11.2023

Firmy widzą szansę na odwrócenie negatywnych tendencji w gospodarce

Narodowy Bank Polski opublikował Szybki monitoring koniunktury 04/2023, który jest szeroką i głęboką diagnozą sytuacji finansowej przedsiębiorstw w Polsce. Z raportu wynika, że sytuacja ekonomiczno-finansowa przedsiębiorstw niefinansowych w II kw. br. po raz kolejny pogorszyła się, w szczególności, spadła płynność przedsiębiorstw, a wynik finansowy sektora choć nadal wysoki – był nieco niższy niż przed rokiem. Uwagę przyciąga jednak wzrost wskaźnika prognoz popytu, zwłaszcza wśród firm produkujących dobra konsumenckie. Pozytywny wydźwięk mają również deklaracje przedsiębiorstw dotyczące zatrudnienia.

Źródło: NBP; pb.pl, 6.11.2023

Zachodnia moda na bazy

W Polsce działa niemal 2150 targowisk. Z danych GUS wynika, że w ostatnim roku przybyło ich 30. Moda na bazy idzie do nas z Zachodu, a momentem zwrotnym była pandemia. Eksperci podkreślają, że nie bez znaczenia jest dofinansowanie z funduszy unijnych (Program Rozwoju Obszarów Wiejskich). O ile targowisk przybywa, o tyle kupców, którzy oferują na nich swoje towary, od kilku lat ubywa. Obecnie biznes na targowisku prowadzi nieco ponad 84 tys. przedsiębiorców, a w 2015 r. było ich ponad 98 tys. Dzieje się tak, mimo że kolejne miasta zwalniają te miejsca z opłat targowych (uchwały w tej sprawie podjęto m.in. w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku, Lublinie i Krakowie). Zdaniem ekspertów to krok w dobrym kierunku, bo opłaty były utrudnieniem dla handlowców, wpływy z nich nie były wysokie i często połowa kwoty szła na pokrycie wydatków związanych z ich pobieraniem. Trend ubywania placówek na targowiskach w pewnym stopniu ograniczyły przepisy z 2021 r. o ułatwieniach w prowadzeniu handlu w piątki i soboty przez rolników i ich domowników. Pytanie, na ile moda na targowiska przerodzi się w stały trend i czy w kolejnych latach ich liczba nadal będzie rosła.

Źródło: DGP, 6.11.2023

Bezrobocie w październiku ciągle niskie

W końcu października br. stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 5% (bz. m/m) – poinformowało Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej. Ze wstępnych danych MRiPS wynika, że w urzędach pracy zarejestrowanych było 772,2 tys. bezrobotnych, o 3,8 tys. mniej niż miesiąc wcześniej i o 23,8 tys. mniej r/r.

Źródło: gov.pl, 7.11.2023

Raport z badań BBKL II w branży mody i tekstyliów

Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości opublikowała w ostatnim tygodniu trzy kolejne raporty z wynikami II edycji badań sektorowych dot. potrzeb kompetencyjnych pracodawców i pracowników: **Branża opieka zdrowotna i pomoc społeczna** (którego premierze towarzyszyło spotkanie ekspertów Adaptacja do trudnych czasów), **Branża przemysł lotniczo-kosmiczny** (z okazji premiery odbyło się webinarium W świecie systemów bezzałogowych i napędu wodorowego – jakich kompetencji poszukuje sektor lotniczo-kosmiczny?) oraz **Branża żywności wysokiej jakości** (któremu towarzyszyła dyskusja ekspercka Trendy, oczekiwania społeczne, wymogi prawne).

Źródło: PARP, 8.11.2023, 9.11.2023, 10.11.2023

12 proc. wszystkich JDG w Polsce zakładają osoby 50+

Osoby po 50 r.ż. zakładają rocznie 35 tys. jednoosobowych działalności gospodarczych. 40% z nich stanowią kobiety. Tylko co piąty przedsiębiorca 50+ zatrudnia pracowników. Wśród głównych motywów prowadzenia własnego biznesu badani wymieniali potrzebę niezależności (71%) oraz wykorzystanie zdobytego doświadczenia zawodowego i wiedzy (69%). Aż 76% przedsiębiorców 50+ uważa, że praca we własnej firmie daje większą satysfakcję niż praca na etacie – to kluczowe wnioski z raportu Polskiego Instytutu Ekonomicznego pt. Przedsiębiorcy 50+.

Źródło: [PIE](http://pie.gov.pl), 8.11.2023

Polska musi zainwestować w kompetencje cyfrowe pracowników

Jedną z trzech głównych przeszkód dla cyfryzacji firm z sektora MŚP są braki kompetencji cyfrowych wśród kadr – oprócz zbyt wysokich kosztów wdrożenia i niepewności prawa. Taka diagnoza wynika z opublikowanego właśnie raportu Związku Przedsiębiorców i Pracodawców oraz Symfonii Cyfryzacja sektora MŚP w Polsce. Przeciwdziałanie niedoborowi umiejętności cyfrowych to konieczność, o której mówi się już nie tylko na forum krajowym, lecz także europejskim. To jedno z założeń Europejskiego Roku Umiejętności (ERU), ogłoszonego na okres od 9 maja 2023 r. do 8 maja 2024 r. decyzją Rady UE i Parlamentu Europejskiego. W decyzji o ERU wskazano, że ponad 90% zawodów w UE wymaga podstawowych umiejętności cyfrowych, a tymczasem 42% obywateli UE, w tym 37% osób pracujących, takich umiejętności nie ma. UE stawia przed wszystkimi państwami bardzo ambitne cele do osiągnięcia do 2030 r. Dla Polski ustalono, że co najmniej 51,7% dorosłych powinno co roku uczestniczyć w szkoleniach (dla całej UE założono poziom 60%), przy czym chodzi tu zarówno o edukację formalną, jak i pozaformalną (kursy, szkolenia itd.). Zdaniem

autorów raportu, aby wypełnić lukę kompetencyjną pracowników, konieczna jest kompleksowa edukacja cyfrowa wmontowana w system powszechnego kształcenia. Wskazują oni także, że finansowanie publiczne na cyfryzację powinno być dostępne w postaci szybkich i prostych do uzyskania niewielkich dotacji lub pożyczek na cyfryzację w mikrofirmach.

Źródło: zpp.net, 2.11.2023; dgp, 6.11.2023

Jak Polacy postrzegają pracę po godzinach

Dziewięciu na 10 zatrudnionych dopuszcza wykonywanie „nadliczbówek”. Im starsze pokolenie, tym mniejsze zastrzeżenia do pracy w nadgodzinach. Z najnowszego raportu pt. Pracowity jak...Polak, czyli jak postrzegamy pracę po godzinach, przygotowanego przez Aplikuj.pl, wynika, że wszyscy Baby Boomersi są w stanie wyrazić zgodę na dłuższą pracę, z czego 43% – zawsze i w każdej sytuacji, a 57% – w szczególnych przypadkach. Jednoznacznie twierdzącej odpowiedzi na pytanie o możliwość pracy po godzinach udzieliło zaledwie 29% Millenialsów i 22% Zetek.

Źródło: media.lightscape.pl, 7.11.2023, pb.pl, 8.11.2023

Makowe murale w kilku miastach Polski. O co w nich chodzi?

Czerwone maki na billboardach i kwieciste murale pojawiły się w kilku miastach Polski. To symbol społecznej kampanii MAKi („Męski a Kobiety punkt widzenia”), która ma wzmocnić partnerstwo i współpracę obu płci. Taka synergia ma kluczowe znaczenie dla budowania kapitału społecznego, który przyczynia się do zrównoważonego rozwoju oraz postępu społecznego i ekonomicznego, co potwierdzają różne badania. „Współpraca kobiet i mężczyzn daje wartościowe projekty. Zamiast dyskutować o różnicach, trzeba je wykorzystać” – podkreśla prezes BGK, który wspiera kampanię.

Źródło: bankier.pl, 5.11.2023; doxa.fm, newseria.pl, 6.11.2023

Inwestycje

Remont Sali Kongresowej

9 listopada br. w Pałacu Kultury i Nauki została podpisana umowa na modernizację zamkniętej od dziewięciu lat Sali Kongresowej, opiewająca na 393 mln zł.

Źródło: rmf.pl, 8.11.2023; pap.pl, tvp.pl, 9.11.2023

Innowacyjność

Wyniesienie na orbitę stworzonego w Gliwicach satelity Intuition-1

Stworzony w Gliwicach satelita Intuition-1, wraz z zaawansowanym komputerem pokładowym Antelope, zostanie 11 listopada wyniesiony na orbitę. Satelitę zbudowała i wyposażyła firma KP Labs. Prace nad nim trwały pięć lat. Wydarzenie będzie transmitowane na żywo. Intuition-1 to satelita z instrumentem optycznym, służącym do obserwacji Ziemi. Jego zadaniem jest mapowanie powierzchni Ziemi w celu wykonywania zaprogramowanych funkcji – na przykład znajdowania makroelementów w glebie (potasu, fosforu, magnezu) czy badania PH gleby. Dzięki zastosowanym rozwiązaniom i komputerowi o dużej mocy, wszystkie niezbędne obliczenia będą

wykonywane w kosmosie, na pokładzie satelity. Przetwarzanie danych odbywa się z wykorzystaniem sztucznej inteligencji, na której opiera się 80% algorytmów – w efekcie wnioskowanie ma być precyzyjne i samodzielne, a na Ziemię nie trafią olbrzymie ilości zebranych danych, lecz jedynie wyciągnięte na ich podstawie wnioski. Pierwsze dane trafią na Ziemię po kalibracji sprzętu w kosmosie.

Źródło: naukawpolsce.pl, 10.11.2023

Przystanek i paczkomat zasilane słońcem – nowatorski projekt dla samorządów

Solarna wiata autobusowa (opracowana przez spółkę SEEDiA – startup specjalizujący się w produkcji solarnej małej architektury miejskiej) zintegrowana z paczkomatem (InPost) – to nowatorska propozycja dla samorządów. Wiata wyposażona jest w panele solarne (o łącznej powierzchni ponad 5 m²). 79% wygenerowanej przez nie energii zasilą automat paczkowy, pozostałe 21% można wykorzystać na potrzeby użytkowników wiaty, np. oświetlenie czy zasilanie gniazda USB. Na pierwszą lokalizację projektu wybrano gminę Nędza w woj. śląskim. Spółki już zaplanowały wdrożenia w Kielcach i Słupnie.

Źródło: mamstartup.pl, 6.11.2023; cyfrowa.rp.pl, 7.11.2023

Polka stworzyła autonomicznego busa

Dzięki współpracy z Politechniką Śląską i Politechniką Krakowską, innowacyjna spółka Blees z Gliwic opracowała pierwszy polski pojazd samojezdny (czwarty poziom autonomiczności) – Blees BB-1. Ten elektryczny minibus rozwija prędkość do 25 km/h i zabiera do 15 pasażerów. Obecnie jest testowany w Katowicach, później ma jeździć w kampusie Politechniki Śląskiej, ale ciągle pod nadzorem operatora.

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 5.11.2023; mamstartup.pl, 7.11.2023

Skala „halucynacji” sztucznej inteligencji

Eksperti z Vectary zbadali, które z botów „halucynują” najczęściej. Najmniej fałszywych odpowiedzi zaobserwowano w przypadku systemu stworzonego przez OpenAI (3%). Gorzej wypadł system od koncernu Meta (5%) i startupu Anthropic – jego model Claude 2 zmyślał w ponad 8% przypadków. Najmniej wiarygodny okazał się jednak PaLM, model opracowany przez Google (27%).

Źródło: cyfrowa.rp.pl, 8.11.2023

Zrównoważony rozwój

Ludzie zakłócają także naturalny „cykl solny”

Badacze z University of Maryland jako pierwsi opisali wpływ działalności człowieka na stężenie i obieg soli w skali globalnej ([The anthropogenic salt cycle](#), Nature Reviews Earth & Environment). W ciągu ostatniego stulecia globalna produkcja różnych soli gwałtownie wzrosła, osiągając ok. 300 Mt NaCl rocznie. Tak zwany zespół zasolenia słodkiej wody wpływa m.in. na produkcję żywności i energii, jakość powietrza, zdrowie ludzkie i infrastrukturę. Zdaniem badaczy, istnieje pilna potrzeba określenia środowiskowych limitów i progów dla jonów soli oraz ograniczenia zasolenia zanim spowoduje ono nieodwracalne szkody. Źródło: pb.pl, 4.11.2023